

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาถึงระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยก่อนที่จะทำการสร้างเครื่องมือผู้ศึกษาได้ทำการค้นคว้าเอกสาร ตำรา งานวิจัยและข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาประกอบการสร้างแบบสอบถาม และกำหนดแนวทางในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ รวม 210 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ รวม 140 คน

สำหรับขนาดกลุ่มตัวอย่างของผู้ศึกษาได้มาจากการคำนวณตามสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane. 1973 : 727 ; อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด. 2549 : 38) ที่ระดับนัย.05 โดยกำหนดให้มีค่าความคลาดเคลื่อน (e) ของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 ดังนี้

จากสูตร

$$n = \frac{N}{1 + (N)(e)^2}$$

โดยแทนค่า

$$n = \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง}$$

$$N = \text{จำนวนของประชากรทั้งหมด}$$

$$\begin{aligned}
 e &= \text{ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้น} \\
 \text{แทนค่าในสูตรจะได้ดังนี้} \quad n &= \frac{210}{1 + (210)(0.05)^2} \\
 &= \frac{210}{1.525} \\
 &= 137.70 \text{ หรือ } 138 \text{ ราย}
 \end{aligned}$$

ได้กลุ่มตัวอย่างบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬเท่ากับ 137.70 คน ผู้ศึกษาจึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 140 คน เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้เป็นไปด้วยความสมบูรณ์ เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ จากนั้นผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล โดยการกำหนดแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ด้วยการนำจำนวนประชากรแต่ละเทศบาลเป็นตัวตั้งแล้วคูณด้วยยอดจำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทั้ง 7 องค์การบริหารส่วนตำบล (140 ราย) จากนั้นหารด้วยจำนวนประชากรทั้ง 7 องค์การบริหารส่วนตำบล (210 ราย)

โดยกำหนดให้ n_i คือ กลุ่มตัวอย่างในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N_i คือ จำนวนบุคลากรในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล

N คือ จำนวนบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดในอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

เมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

โดยยกตัวอย่าง เช่น จำนวนสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง องค์การบริหารส่วนตำบล

$$\begin{aligned}
 \text{โป่งเปือย} \quad \text{สูตร } n_i &= \frac{n \times N_i}{N} \\
 n_i &= \frac{30 \times 140}{210} \\
 &= 20 \text{ คน}
 \end{aligned}$$

สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งเปือยเท่ากับ 20 คน เพื่อให้การศึกษามีความสมบูรณ์ ผู้ศึกษาจึงใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 20 คนและผลการคำนวณสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ตามสูตรของทาโร่ ยามาเน่ แสดงในตารางที่ 1

ขั้นตอนที่ 2 ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว จากนั้นผู้ศึกษาจะทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยการใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ(Stratified random sampling) และสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) โดยผู้ศึกษานำแบบสอบถามเก็บข้อมูลจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 7 องค์การบริหารส่วนตำบลจนครบตัวอย่างทั้ง 140 ชุด

เพื่อให้ผู้ศึกษาสามารถมองภาพรวมของจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ รวมถึงรายชื่อองค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงขอเสนอรายละเอียดไว้ในตารางที่ 1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	จำนวนบุคลากร (คน)	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	องค์การบริหารส่วนตำบลโปงเปือย	30	20
2	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเต็ง	32	21
3	องค์การบริหารส่วนตำบลค่านาคี	25	17
4	องค์การบริหารส่วนตำบลนาสวรรค์	27	18
5	องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสมบูรณ์	37	25
6	องค์การบริหารส่วนตำบลชัยพร	24	16
7	องค์การบริหารส่วนตำบลบึงกาฬ	35	23
รวม		210	140

ที่มา : ท้องถิ่นจังหวัดบึงกาฬ (2554 : 1)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ลักษณะของเครื่องมือ

ในการศึกษาคั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบที่ผู้ศึกษาจัดทำขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขอบเขตการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนตัวแบบตรวจสอบรายการ (List) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และประเภทของพนักงาน โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามตามข้อเท็จจริง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถามที่เห็นว่าตรงกับความคิดเห็น หรือความรู้สึกที่แท้จริงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเป็นคำถามที่ใช้มาตราวัดประเมินค่า กำหนดอำนาจการจำแนกออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้เพียงข้อเดียว

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิด (Open end) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะในการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานได้อย่างมีอิสระ

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาค้นคว้ารายละเอียดต่าง ๆ จากหนังสือ เอกสารทางวิชาการ ทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์และสร้างแบบสอบถามสำหรับใช้ในการสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เทศบาล ตำบลบึงกาฬ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือ วิธีการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เทศบาล ตำบลบึงกาฬ ให้ครอบคลุมครอบคลุมความคิดวัตถุประสงค์และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เทศบาล ตำบลบึงกาฬ โดยใช้ทฤษฎีของเฮิร์ชเชอร์ค บาร์นาค แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด

ขั้นที่ 3 สร้างแบบสอบถามเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสร้างเครื่องมือศึกษาและด้านการศึกษา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาพร้อมทั้งพิจารณาความถูกต้องชัดเจนของภาพที่ใช้ดังนี้

5.1 ผศ.ดร.พัชราภรณ์ ฉายบุญครอง ตำแหน่ง ประธานหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้าน โครงสร้างและเนื้อหา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมและความถูกต้องของแบบสอบถาม

5.2 ผศ.ดร.รังสรรค์ สิงหาเลิศ ศศ.ค. (ประชากรศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ และการวัดผล และการประเมินผลการศึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบเครื่องมือ

5.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร วุฒิกิจการ ป.ค (ยุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค) ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาฝ่ายบริการวิชาการ และฝึกอบรม ประธานหลักสูตร รัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านการใช้ภาษาการวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของข้อความที่ใช้

ขั้นที่ 6 วิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ โดยค่า IOC (Item-objective congruence index) และข้อสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00

ขั้นที่ 7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาให้พิจารณาความสมบูรณ์อีกครั้งและนำไปทดลอง (Try-out) ใช้กับผู้ตอบแบบสอบถาม คือนุเคราะห์เทศบาล ตำบลบึงกาฬ จำนวน 30 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้เพราะมีบริบทการดำเนินงานที่ใกล้เคียงกัน จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทางสถิติของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับที่ระดับ 0.97 (ดังแสดงในภาคผนวก/คุณภาพเครื่องมือ)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้าน ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้ศึกษาค้นคว้าจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จำนวน 7 แห่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬตอบแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 ผู้ศึกษาค้นคว้านำแบบสอบถามซึ่งได้จัดเตรียมไว้แล้วนำไปส่งให้กับบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ได้แก่พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานจ้าง โดยอธิบายวิธีการตอบข้อมูลในแบบสอบถามให้ทุกคนทราบ รวมถึงวิธีการจัดเก็บแบบสอบถามและผู้ศึกษาค้นคว้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 20 ตุลาคม – 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 ทั้งนี้ ผู้ศึกษาสามารถเก็บแบบสอบถามได้ครบถ้วนทุกชุด

ขั้นตอนที่ 3 รวบรวมแบบสอบถาม แล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามครบตามจำนวน 140 ฉบับ หากมีปัญหาและอุปสรรคเก็บแบบสอบถามไม่ครบจะมีแบบสอบถามสำรองให้กับบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ทดแทนตามสังกัดต่าง ๆ ที่ส่งคืนมาไม่ครบ

การจัดทำข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ทำการจัดทำกับข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการประมวล ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการรวบรวมประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วมาลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding

form)

3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อจากรายข้อในแบบสอบถามตามเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2549 : 100)

ระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การแปรให้ความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายความว่า ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายความว่า ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายความว่า ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ

ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายความว่า ความคิดเห็นในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ

น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถามดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการหาค่าความถี่แล้วสรุปออกมาเป็นคำร้อยละ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับของแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล ใช้ผลการทดสอบ ได้แก่ การเปรียบเทียบ t-test และ F-test

ส่วนที่ 4 คำถามปลายเปิดเป็นข้อเสนอแนะของบุคคลรองการบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เกี่ยวกับแรงจูงใจมีสถิติการหาค่าความถี่ และนำเสนอโดยการพรรณนาความ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ร้อยละ โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2. ค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2549 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทนค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง
 N แทนจำนวนประชากร

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้โดยสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2549 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละคน
	N	แทน	จำนวนประชากร
	\sum	แทน	ผลรวม

4. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ใช้ t-test เพื่อทดสอบความแตกต่าง (Independent sample) หาค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ 2 กลุ่มสถิติทดสอบสมมติฐาน และใช้ F-test โดยกำหนดนัยสำคัญในการทดสอบที่ ระดับ .05 กรณีพบความแตกต่าง ผู้ศึกษาได้เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LDS. (Least significance)